

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z dohodnimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravišče alica Molino picolo hšt. 3, II. nadst. Odpri reklamacije so proste poštne.

„V edinosti je moč“.

Častiti našim gg. naročnikom!

Ker se bliža tretje četrtletje prosimo č. gg. naročnike naše, da za časa obnové naročbo na naš list. Onim našim gg. naročnikom, ki so v zastanku še za drugo četrtletje ali pa celó za vse leto, pošljemo 25. t. m. tirjalnice ter bodemo primorani jim ustaviti list, ako ne določijo zastanka do 30. t. m. Stroški za naš list so veliki ter nemarnost plačevanja spravlja v nevarnost obstanka lista. Prosimo tudi č. gg. naročnike, da nam pridobé novih naročnikov, a prijatelje, da pristopijo kakor naročniki našemu listu, ki je najcenejši 6krat na teden izhajajoči slovenski list in ki prinaša raznovrstno gradivo.

Uredništvo.

Upravišče.

XXI. redni občni zbor

političnega društva „Edinost“

Minole nedelje predpoludne vršil se je XXI. občni zbor pol. društva „Edinost“. G. predsednik Mate Mandić je pozdravil udeležnike, izrekli svoje obžalovanje, da naše razumnštvo ni došlo na današnji shod.

Predstavivši vladnega zastopnika g. dr. Mahkova, je g. predsednik na kratko omenjal delovanja odstopajočega odbora. Priznati mora sicer, da odbor ni dovršil vsega onega, kar je javnost pričakovala od njega, ter da ni dosegel istih uspehov, katerih smo si želeli vsi. Vendar pa more zagotoviti, da se je odbor pridno shajal v minolem društvenem letu ter razpravljaj o vsem, kar je prišlo na dnevni red.

V minolem društvenem letu se je vse javno zanimanje na Primorskem osredotočilo na tri vprašanja in je bilo skoro vse delo posvečeno naši Istri. Istrski Italijani so se spuntali proti večini prebivalstva in proti vladi zgolj zato, ker je ta poslednja Slovonom nekaj malega — obljubila! Bil se je boj radi dvojezičnih napisov in pa radi porotniških listin pri okrožnem sodišču v Rovinju. Žal, da se je vlada umaknila pred nasiljem nasprotnih strank gledé dvojezičnih napisov, a tudi gledé porotniških listin je ostalo vse pri starem. V začetku lani bile so sicer liste pravično sestavljene, ali ko so Italijani zagnali hrup, je vlada odnehala tudi v tem pogledu. To dejstvo nas je napotilo, da smo po Istri zasnovali širšo akcijo v ta namen, da so občine pošiljale prošnje na ministerstvo za izvedenje jezikovne enakopravnosti pri vseh c. kr. uradih po Istri. Takih prošenj se je odposlalo kakih 200.

Vsed znanih dogodkov v Poreču je vlada razpustila deželni zbor istrski. Pričakovalo se je in po pravici, da se vlada pokaže to

pot vsaj toliko prijazna tudi do nas, kolikor do Italijanov. Žal, da se ni. Mi smo storili vse, kar je bilo v naši moči. Poslanci so sklicevali shod za shodom, naše društvo je sodelovalo, kolikor je le moglo — toda podpore nismo našli nikjer.

Odbor je razpravljaj tudi o raznih drugih vprašanjih, govornik obžaluje pa, da ni bilo zaželenih uspehov. Socijalni in politični odnosi na Primorskem so ravno sedaj toli neugodni, da se skoro ni čuditi, da si mnogokateri ne upa javno sodelovati pri našem političnem društvu, ker se neče izpostavljati nevarnosti. Saj se premnogi izogibljejo še drugih, nedolžnih, nepolitičnih društev, o katerih bi mislili, da niso — nevarna.

Ko je završil predsednik, prečital je tajnik g. Maks Cotič odborovo poročilo o gibanju v minolem letu. To poročilo je zbor odobril brez ugovora. Istotako je zbor odobril poročilo blagajnikovega namestnika, g. St. Gjivića, iz kojega poročila je razvidno, da je imelo društvo v minolem letu 139 gld. 38 nč. dohodkov in 132 gld. 30 nč. stroškov.

Poročiloma tajnika in blagajnika je sledilo predavanje g. Frana Podgornika o „zdrževanju“. To vlezanimivo poročilo priobčimo v našem listu posebej in čim preje. Po dovršenem čitanju je predsednik zahvalil g. predavatelja na tem, da je toli lepo ustregel izraženi želji.

Pri točki razni nasveti je nasvetoval g. I. Balanč, da zbor izreče zahvalo in zaupanje gg. državnim poslancem, izvoljenim v območju našega političnega društva.

Temu nasvetu je pritril tudi g. Fran Podgornik tem bolj, ker smemo naše poslance prištevati najdelavnejšim, ki torej zaslužijo v polni meri pohvalo in zaupanje. Želel bi pa opozoriti na nekaj drugega. V letu 1897. se ima obnoviti pogodba med Avstrijo in Ogersko. Ta pogodba se obnovlja vsakih deset let, torej je taka, da jo je možno tudi spremeniti. Sklenila se je leta 1867, a leta 1897 se obnovi v tretjič. Prihodnje leto že prično se v poslanski zbornici razprave o tej sila važni stvari, ter treba temeljito pripraviti se na pogajanja. Tudi našim poslancem je dolžnost poprijeti se tega vprašanja ter zahtevati, da se pogodba spremeni ali pa zavrže.

Poleg pogodbe z Ogrji je važno skupno vprašanje tudi avstro-ogerska banka. Ta banka je privilegovana, a ne služi občemu blagru tako, kakor bi morala, posebno pa zanemarija našo državno polovico. Zanemarija naše kmetijstvo in ne pomaga našim malim denarnim zavodom. Glede na vse to bi želel, da bi se naši poslanci, skupno z drugimi, potegnili prvič zato, da bi naša polovica države ne

„I tega je bilo treba. K besu! Da ta nemška gospóda ne znajo držati svoje čete na uzdi! To sem jim rekel v lice pred samo kraljevo svetlostjo.“

„Nad vse besen pa je Gregorijanec Medvedgrajski. Odkar je dobil pravdo proti Zagrebčanim, ruje in kuje proti vaši presvetlosti.“

„Vem; no“, nadaljeval je nadbiskup, postavivši se pred podbana in prijemši ga za jeden srebrn gumb; „poznate-li vi Stepka v dušo? Da imamo njega, imeli bi večino za nas.“

„Mislim, da ga poznam dobro.“

„Je-li bi ga človek mogel čim predobiti?“

„Mislim, da ne bi.“

„A jaz mislim, da bi. Ni-li lakomen, slavohlepen? Ali pustimo to. Mislim bodem o tem sam. Morda vendar —“

„A imamo samo dve uri do sabora, presvetlost!“

„Temu treba samo dve besedi!“

nosila toliko odstotkov od skupnih bremen, in potem, da se avstro-ogerska banka primerno preosnuje. Mi plačujemo za skupne stroške veliko več kakor Ogrji: mi plačujemo 70%, Ogrji pa le 30%.

(Konec prih.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 26. junija 1895.

Državni zbor. Iz poročila proračunskega odseka o državnem proračunu in o finančnem zakonu za 1895. je razvidno, da znašajo skupni dohodki države 643,611.196 gld., skupni izdatki pa 643,563.587 gld. Prebitek znaša torej 47.600 gld., za 2,410.098 gld. manj, nego ga je določila vladna predloga. Včeraj se je vršila v poslanski zbornici razprava o proračunskem provizoriju. Posl. Kaizl je izjavil v imenu Mladočehov, da njegova stranka ostane v opoziciji, da bode torej glasovala proti provizoriju. Proti sta glasovala tudi poslanca Kronawetter in Pernerstorfer.

Graja cesarjeva nemški levici. Nemška levica bi sedaj rada utajila, da jo je cesar tako ostro pogrjal. Izkoristiti hočejo namreč okolnost, da cesar ni dovolil, da pridejo njegove besede v javnost. Ali grajal je — to je povsem gotovo. In radi verujemo, da graja od take strani — boli!

Različne vesti.

25letnica „Naše Sloge“. Dne 1. junija 1870 izšla je v Trstu prva številka „Naše Sloge“. Bilo je 1. januarja 1870., ko je bolnim srcem veliki biskup Dobrila pisal iz Rima, da „hujše, kakor je sedaj, nam ni bilo še nikoli“. In res je bilo hudo tedaj, zelo hudo. Hrvatsko in slovensko ljudstvo po Istri tavalo je v temini, in zapuščeno od vsega sveta, izvzemši par duhovnikov, ki so krvavečim srcem pomagali prenašati bridko usodo svojemu rodu. Toda moči niso imeli, da bi bili mogli odpraviti hudo zlo. Plemenito srce biskupa Dobrile ni moglo dalje prenašati tega žalostnega stanja, ampak jel je premišljati ta blaga duša, da-li ne bi bilo mogoče zasnovati poljudno pisan list za istrsko ljudstvo. In po njegovi inicijativi in sodelovanjem drugih odličnih rodoljubov, zasnoval se je list „Naša Sloga“.

Polnih petindvajset let uči že ta list narod istrski ter bije ljut boj za njegova prava. A danes je „Naša Sloga“ najprijetljivejši gost v sleherni koči istrski, in smélo smemo reči, da je narodni prepoved v Istri tesno spojen z delovanjem tega lista. Zato pa je današnji dan, ko slavimo petindvajsetletnico „Naše Sloge“, pravi narodni praznik.

„Ne mislim. Trd je, ko železo.“

„Pustite to. Vem, da niste prijatelji, ker ste njegovega očeta izpodrinoli iz podbanije. A sedaj, prosim Vas, poglaviti gospod, pozovite mi gospoda cesarska komisarja Teuffenbacha in Halleka. Na drugem kraju gradu sta.“

Za nekoliko časa vrnil se je podban s znanim Servacijem Teuffenbachom in Vidom Hallekom, generalom slavonske kraljevine, visokim, mrkim, v železo opravljenim človekom.

„Sedita, sijajna gospóda generala,“ pričel je cerkvenik, na kar sta sedla oba. „Nekoliko prej razumel sem iz besed poglavitega gospoda podbana, da naše stvari ne stojé dobro. Sabor bode proti nam. Gospóda hrvatska in slavonska ne marajo za cesarsko milost, ampak rogovilijo o svojih pravicah.“

„Pa jim treba pokazati to,“ udaril je Teuffenbach na svoj meč.

„Ni to prava pot,“ odvrnil je premeteni cerkvenik, „gospod general ima preži-

za nas vse. Iz iz srca se hočemo veseliti danes z milimi gosti, došlimi iz vse Istre.

O današnji slavnosti hočemo poročati obširno. Na tem mesta pa kličemo iz srca: „Slava spominu onih mož, ki so svojedobno zasnovali ta list in prisrčna hvala onim, ki ga vzdržujejo danes za blagor in srečno bodočnost naše slovanske Istre!“

Ruski konzul v Trstu. Njeg. Vel. cesar podelil je diplomu, s katerim je nameščen ruski državni svetovalec Artemij Vivodce v ruskim konzulom v Trstu, eksekvatur.

Člen pol. društva „Edinost“ nam piše Gospod urednik! Precej ostro ste mahnili po nas razumnih, koji se nismo udeležili občnega zbora pol. društva „Edinost“. Pravimate: obžalovati je iskreno, ako se med razumnštvom pojavlja brezbriznost za narodne stvari. Vendar pa se mi zdi, da vse to nikakor ne zasluži toliko hrupa, kolikor ga je bilo čuti minolo nedeljo in da je povsem krivo, ako hočejo nekaterniki iz slučajno piclejše udeležbe pri zadnjem občnem zboru „Edinosti“ izvajati posebne zaključke, kakor jih je nekako med vrstami izvajalo poročilo v nekem listu. Bodočnost pokaže gotovo, da vsi ti zaključki nikakor ne odgovarjajo splošnemu misljenju in čustvovanju med tržaskim razumnštvom. Saj ste Vi sami naveli različnih okolnosti, ki so provzročile, da ni bila udeležba tolika, kakor se je bilo nadejati. Te okolnosti treba vendar poštovati. Sosebno pa ne smemo pozabiti, da je velik del slovenskega razumnštva zavisen in mu ni zamere, ako noče v javnost pri takih političnih odnosjih, kakoršni so ravno sedaj na Primorskem. Saj je naglašal sam predsednik Mandić, da bi bilo tako izpostavljanje — zelo nevarno. Drugi del so obrtniki in trgovci. Gledé na to pa ste priznali sami, da je čas od 10 ure do poludne najneugodnejši, ker ne morejo zanemarjati svojih koristi. Moj nasvet bil bi torej le-ta, da se skliče izreden občni zbor kako popoldne, najbolje v mesecu septembru. In uverjeni bodite, da pride do sijajne manifestacije in do jasnega dokaza, da o ogromna večina razumnštva popolnoma soglašava v svojih političnih nazorih in da je zvesta programu, ki so ga razvili naši zaupni možje na shodu v Ljubljani. Posebno pa moram protestovati proti domnevanju, kakor da so vsi oni razumniki, ki niso bili v nedeljo na shodu, nasprotniki sedanjemu odboru pol. društva „Edinost“. In ako se morda kje gibljejo v takih iluzijah, uverjeni bodite, da da jim ne izostane desiluzija.

Nekdo, ki ni bil na shodu.

Delavska zavarovalnica proti neizgodam v Trstu. Dopolnitvene volitve za načelnštvo

valno kri. Kar se tlači jače, to više skače, star je rek. Treba nam čakati. Da jim povemo, po kaj smo došli, da bode vsa Hrvatska generalat rimskega carstva, skočili bi vsi na noge in vse bi propadlo. Treba nam je i denarja za Koprivnico; zahtevajmo med tem to. Tega nam ne morejo zanikati. Alapič naj nekoliko časa navidezno banuje, pa se rešimo i njega, saj je tako le soban in ni položil prisege pred saborom.“

„A prejasnemu nadvojvodi bode to predolga pot“ omenil je Hallek.

„Za to se ne brigajte; jaz bodem za to odgovarjal;“ odvrnil je nadbiskup; „počasi, sigurno, bodi nam zakon.“

„Počasi, sigurno!“ ponovil je podban.

„A kaj imamo od tega šaranja, presvetlost vaša!“ začel se je upirati Teuffenbach. „Jaz bi ta posel hitreje zvršil. Dajte mi dve, ali tri čete, pa naj bodem jaz kriv, ako ne ukrotim vse te buntovnike za mesec dni.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

82

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Senoa.

(Dalje.)

„Sabor! Oh, tega jaz ne pozabim gospodu Vukovinskemu, dokler živim,“ vzdignol je ljuto biskup svojo pest; „da je na prevaro sezval stanove in redove. Mar se more reči ne, dokler je še tak zakon? Za bodočnost bode leka i temu, a sedaj? — Je-li ste pridobili vsaj seljaško plemstvo?“

„To baš najmanj. Nekaj turopoljskih plemičev, ker so neprijatelji Gregorijancu, ali i teh malo. Toda drugo, kakor da je pobesnilo. Deloma jih je pridobil gospod Alapič, deloma plemiče iz Moravca gospod Bornemissa.“

„Tudi ta?“

„Da, i ta. Plemiči kričijo na nemško vojsko, ki jih pleni.“ —

te zavarovalnice so razpisane letos na dan 15. julija. Te volitve so letos velike važnosti za nas, kajti proizvedli smo, da se Italijani nadejajo za trdno, da letos dobe zavarovalnico popolnoma v svojo oblast. Pozor torej! Zadovoljstvom beležimo torej, da se je v Ljubljani zasnova poseben volilni odbor, ki proizvede glede kandidatov. Ti poslednji se razglasijo skoro. Lastnike industrijskih in obrtnih podjetij opozarjamo torej, da naj nikar se ne izpolnjujejo glasovnice in jih odposiljajo, ampak čakajo naj na volilni oklic, da da se ne bodo cepili glasovi. Letos bode voliti II., IV. in VI. kategoriji zavarovanju podvrženih vršeb. Kdor dotičnikov še ni dobil glasovnice, naj se oglasi takoj zanj, kajti rok za reklamacije poteče že dne 2. julija.

Ciril - Metodov god. Od sv. Ivana nam pišejo: Strašna nesreča, ki je s potresom zadela našo Ljubljano, povzročila je tudi po vsem Slovenskem posledno mnogo škodo. Društva nekako spe in če se že gibljejo, prirejajo „besede“ in koncerte v korist ponesrečenih ljubljani. Posamezniki darovali so mnogo svot ne samo pri raznih koncertih, ampak tudi še posebej v ta namen. Vse to nabralo se je drugičkrat za prevažno in ljubo našo družbo sv. Cirila in Metoda. Posredno trpi ta ljubljanka naša mnogo radi potresa in moramo se vprašati, kako li bi izhajala, ako pojde še tako dalje pri obilih stroških, koje ima po raznih pokrajinah slovenskih. Bilo bi preveč, ako bi se sedaj hotelo, da naj se pri Slovencih še v ta namen nabira večih svot. Slovenci niso Krezi, a vendar darujejo obilo za njih razmere. Spominjam rojake svoje samo na Cirilo - Metodov praznik in Ciril-Metodov običajni dar. Ni treba mnogo. Ako daruje vsaki le eno kruno, nabrala bi se lepa svota in tega malega daru in te male žrtve prosim sedaj Slovence ob Ciril-Metodovem godu. Slovenci! Res, da je gmotne škode veliko in da je treba pomagati: a paziti vendar moramo, da v teh skrbih ne razrušimo, kar smo duševno storili v tolikih letih; paziti moramo, da ne bomo trpeli vrhu gmotne škode še prevelike moralne. In to bi se zgodilo, ako bi zanemarjali omenjeno tako važno družbo.

Čitajte te vrste in naj vsakdo položi krono takoj na stran, da jo odda pri priliki na Ciril - Metodov dan!

In še nekaj! Kako se je svetilo po naših gričih in hribih v okolici, kako so kresili oznanjali na predvečer sv. Ivana, da je okolica tržaška slovenska, ter da je ohranila svoje stare šege slovenskih pradedov. Lepo bi bilo, ko bi prižigali tudi na podvečer naših sv. apostolov kresove po gričih in hribih ter po vaseh in mestih slovenskih razsvetili svoja stanovanja! Slovenci! Storite tudi to in osobito ti, tržaška okolica, pokaži doli mestu tam ob morji svoj slovenski značaj! Treba le malo truda in le prav malo stroškov, a utis bode velik.

Ne zabite torej predvečera sv. Cirila in Metoda, ki bode 4. julija!

Mestni svet tržaški. Kakor smo omenili, imel je naš občinski zastop predstojnikom svojo XIII. letošnjo sejo. Predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih je bilo 35 svetovalcev. — Po odobrenju zapisnika XII. seje omenil je župan, da bo svetovalec Salvator Ventura letos avgusta meseca praznoval svojo 25letnico kot član mestne delegacije. Župan je navdušenimi besedami opisal zaslugi tega marljivega svetovalca, posebno za občinske finančne stvari. Mestna delegacija da kani pokloniti jubilarju v znak svojega spoštovanja umetniško izdelano adresno. Delegacija prosi zbor, da dovoli v ta namen potrebni kredit. Zbor je dovolil odobravaje potrebno svoto. — Zatem so prečitali obširno spomenico tržaškega društva zdravnikov, tičejo se preosnove javnega zdravstvenega poslovanja. To spomenico izročili so zdravstvenemu odseku in proučenje in poročilo. — Nadalje je zbor definitivno odobril dietar (določila za hrano) za mestno bolnišnico izza 24. novembra 1892., pooblastivši zajedno upravo bolnišnice, da sme, ako treba, premeniti ta dietar. Dotično poročilo naglašja, da je z novim dietarjem na jedno stran poskrbljeno za racionalno hrano bolnikom, z druge strani pa se vendar prihrani okolo 10.000 gl. na leto. Pri tej točki interpeleval je dr. Consolo, da-li se je bolniška uprava ozirala na potrebo izdatnejše hrane za blaznence, na kar mu je mestni fizik dr. Costantin povoljno odgovoril.

Na to je zbor dovolil za uredbo ljudske šole v Šklednju izredni kredit 1390 gl., zatem dodatni kredit za cepljenje kózie v znesku 731 gl. 30 nč.

Konečno je odobril zbor brez razprave poročilo in račun za leto 1894. o stalnih ustanovah za one, ki so bili ranjeni v vojni, poročilo mestne knjižnice, starinarskega muzeja, prirodoslovnega muzeja in muzeja Revoltella. Ob 8¼ uri je župan zaključil javno sejo. Zborovanje se je nadaljevalo v tajni seji. V tej je občinski svet rešil razne prošnje, imenoval in premestil nekatere učiteljske sile. Med temi sti imenovani učiteljicami II. kategorije na italijanskem oddelku ljudske šole v Rojantu Beatrice Bonin in na onem v Barkovljah Cecilija Clemencih.

Brzovlak Kormin-Nabrežina-Trst. Prometno nadzorništvo južne železnice javlja, da bode od 1. julija t. l. dalje brzovlak števil. 1003-2/a, ki vozi na progi Kormin-Nabrežina-Trst, odhajal od vseh postaj 10 minut prej, kakor doslej, torej prihajal v Trst že ob 8 uri 40 min. zjutraj. S to premembo ostane nedotaknjena zveza s Črvinjanom, neposredna zveza pa je ustanovljena v Trzinu s Korminom.

Iz Ljubljano. Mestni magistrat ljubljanski napravi vsled pomanjkanja stanovanj nekoliko takih barak, v katerih bodo mogli oni ljudje, ki so brez stanovanj, prebivati tudi po zimi, ker ni nadeje, da bi do jeseni mogli popraviti toliko hiš, da bi mogli priti vsi ljudje pod streho.

Zakup užitnine v Pulji in v Malem Lošinjju. Dne 15. julija t. l. ob 9. uri dop. bodi višjim finančnem nadzorništvu v Malem Lošinjju pogajanje za zakup užitnine na meso in vino. Letni dohodki za Puljski okraj so določeni z 51.000 gl. (16.300 gl. za vino in 34.700 gl. za meso), za Lošinski okraj pa z 3500 gl. (1700 gl. za vino 1800 gl. za meso). Poblizje je izvedeti pri omenjenih dveh oblastih.

Nova vojna ladija. Dne 6. julija t. l. ob 10. uri dop. spustijo v morje novo vojno ladjo „Wien“, katera je bila zgrajena v „tržaškem tehniškem zavodu“ pri Sv. Roku poleg Trsta. Tem povodom priredi župan dr. Pitteri 6. julija zvečer povabljenim gostom na čast vrtno slavnost v vrtu letovišča Revoltella, dne 7. julija pa predsednik trgovinske zbornice baron Reinelt tako slavnost v vrtu svojega letovišča na Škorklji.

Krst nove vojne ladije bode dne 6. julija. Novo vojno ladjo blagoslovi župnik vojne mornarice msgr. Pavl Ufediček. K tej slavnosti pričakuje se mnogo visoke gosposode, prisostvoval bode tudi poveljnik mornarice, admiral baron Sterneck.

Vojni parnik „Wien“ je namenjen za obrambo našega morskega obrežja. Zgrajen je popolnoma tako, kakor je „Monarch“, katerega so spustili dne 9. maja t. l. v Pulji v morje. Ker smo „Monarcha“ svoječasnó v našem listu nekoliko poblizje opisali, zatorej menimo, da nam ni treba ponavljati iste stvari gledé ladije „Wien“. Omenjamo le, da se tema „dvojkoma“ pridruži v kratkem še tretja, njima popolnoma jednaka vojna ladija, kateri bode ime „Budapest“.

Izpod Čavna nam pišejo: V nedeljo je bila v Ajdovščini lepa veselica, katero je priredila ženska podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda po vspredu, katerega je „Edinost“ že objavila.

Vspored je bil lepo sestavljen, a še lepše so ga izvršile izborne moči, tako, da ni manjkalo zaslužene pohvale. Petje — bodisi moškega, mešanega ali le ženskega zbora, kakor tudi dvospeva, petje, pravim, je posebno ugajalo. Združeni so bili Šturski in Ajdovski pevci in pevke v močan zbor. Tako je lepo in tako bi moralo vedno biti, kakor da bi ne bilo Hublja.

Vstopnina ni bila velika, a vendar se je nabralo do 70 gl., kar dokazuje, da je bilo navzočega obilo občinstva in to posebno inteligencije. Prostega ljudstva je bilo malo. Zakaj? Menda zato ne, ker ni bilo — godbe in plesa. Pač, bil je ples, a ne istega, ampak koj drugake dne — v ponedeljek na tržni dan. Mladina je odgovarjala: danes ne grem k veselici, pojdem jutri, ker bo ples. Med občine, katere dovoljujejo še vedno javne plesne, spadata tudi Ajdovščina in Lokavec. Ali si štejeti to v posebno čast?!

Proč z javnimi plesi, a na njih mesto naj pridejo take in jednake veselice, kakoršna je bila v nedeljo v Ajdovščini!

Bankovci na gromadi. Te dni so na Dunaju pod komisijonalnim nadzorstvom sežgali osem milijonov papirnatih goldinarjev, kateri so bili umaknjeni iz prometa. Lepa svotica bankovcev, toda čemu žalovati za njimi, saj so namesto njih v prometu lepi srebrnjaki in pa kruna, da si lahko žnjim trga žepe — kdor jih ima!

Laški ponarejalci petdesetakov. Te dni je končala v Vidau na Laškem razprava proti ponarejalcem avstrijskih petdesetakov. O teh petdesetakah bilo je lani mnogo govora in tudi mi smo se bavili v našem listu s to stvarjo. Obtoženih ponarejanja bilo jih je pet, toda sodišče je tri spoznalo nekrivimi. Četrtega, Henrika Calligara, obsodilo je na 6 let ječe, 1000 lir globe, in na dve leti posebnega policijskega varstva po prestani kazni, petega, Ivana Krst. Calligara pa na 3 leta in 4 mesece ječe, 500 lir globe, ter na jedno leto posebnega policijskega nadzorstva po prestani kazni.

Odprto vprašanje Falbu. Graška „Tagespost“ objavlja „odprto vprašanje“ znanemu „preroku“ Viktorju Falbu, v katerem pravi med ostalim, da se vsled njegovih prokovanj o velikem potresu, ki se bode baje javil dne 26. ali 28. t. m., širijo med ljubljancami vznemirjajoči glasovi. Zato prosi Falba, naj blagovoljno javno, na znanstveni podlagi utemelji svoja prorokovanja in v avtentiški obliki raztolmači, kaj je utemeljeno na tem govorčenju in kaj ne. „Tagespost“ se ne nadeja, da utegne Falbov odgovor pomiriti razburjenje duhove.

Falbov odgovor. Na „odprto vprašanje“, katero je stavila Graška „Tagespost“ profesorju Rudolfu Falbu glede njegovih „prorokovanj“, došla je omenjenemu listu iz Berolina ta-le brzovjaka: „Po mojem mišljenju zu Ljubljano ni več nevarnosti.“ — Falb.

Popravlak. Odbor pevskega društva „Nabrežina“ nas prosi objaviti, da veselica dne 29. t. m. ne prične ob 5¼ uri popoldne, kakor je bilo objavljeno po pomoti v našem listu, izdanje za 25. t. m., ampak ob 4¼ uri pop.

Tajinstven dogodek. Predsinočnem okolo 11 ure zvečer našel je gostilničar takozvane „rumene hiše“ na Proseški cesti v krvi ležečega neznanega človeka. Ko si je istega ogledal poblizje, opazil je v grozno svoje presenečenje, da je istemu trebuh doslovno raztrgan in da je bil na raznih krajih trupla močno osmojen. Kljub groznim svojim ranam mogel je nesrečnež povedati, da je 23letni rudar Ivan Pust iz Koroške. Povedal je tudi, da se je bil zjutraj napotil v družbi nekega tovariša iz Devina v Trst. Zvečer ga je napadel njegov tovariš z revolverjem v roki, hoté odvzeti mu njegovo prtljago. Kaj se je dogodilo potem, tega nesrečnik ni znal, kajti omedlel je bil. — Poleg strašno razmesarjenega nesrečnika našli so užigalno vrstico in dinamično kapsuljo. Bržkone mu je prizadela njegove rane dinamična eksplozija. Preiskava razjasni menda to tajinstveno stvar in dožene, dali je Pust povedal resnico, ali pa se je hotel sam umoriti dinamitom. Teško ranjenega prepeljali so na ambulančnem vozu zdravniške postaje v tukajšnjo bolnišnico.

Nesreča na železnici. Včeraj je skočil 72letni železniški čuvaj J. Rjavec na vagon, katerega so premikali na tukajšnjem južnem kolodvoru. Ko so vagon pririnjili do lokomotive, da ga priklenejo, padel je Rjavec vsled močnega sunka raz voz; kolesa so ga tako strašno strla, da je obležal nesrečnež na mah mrtev. Na lice mesta došla je sodnijsko-zdravniška komisija, ki je po končanih formalnostih ukazala odpeljati truplo v mrtvašnico pri sv. Justu.

Ponesrečena ženska. Branjevka Marija Škrl, priletla ženska iz Doline, prodaja sadje itd. že mnogo let na trgu Ponterosso. Ista se je predvečerašnjem peljala na vozičku iz Doline v mesto. Po priliki na polu pota splasil se je konj in zdirjal; žena je pri tem padla raz voz in udarila tako silno na kamen da je še isto noč umrla.

Statistika tržaška. V tednu od 16. do 22. t. m. rodilo se je v tržaški občini 98 otrok (46 moških in 52 ženskih), razun teh bilo jih je 10 mrtvorojenih. — Umrlo je 74 oseh (46 moških in 28 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 23-93 mrličev na vsakih 1000 duš. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 5 slučajev davice, 10 slučajev jetike, 10 sl. vnetja sopnih organov in 1 sl. kapi.

Orjak zamorec. V bolnišnici „Charité“ v Berlinu je nek zamorec iz Sudana, ki je v službi pri nekem Berolinskem bogatašu. Ta črneč je orjak, kakoršnih je malo. Visok je nad 7 čevljev, pri tem razmerno širokoplečen. Ko so tega orjaškega bolnika vsprejeli v zavod, niso mogli dobiti zanj potrebnega perila, kajti vse mu je bilo prekratko in pretesno! Uprava bolnišnice morala je napraviti zanj navlašč potrebno perilo. S početka se je bal bolnišnice in zdravnikov, sedaj pa je jako zadovoljen, da je v zdravniški obskrbi.

Policijsko. Organi Sv. Ivan-Verdeljskega komisarijata so zaprli 32letnega težaka Nikola Cuicella iz Trsta, stanujočega v ulici Giuliani št. 6 in pa 25letnega dninarja Ferdinanda Abartingana iz Trsta, stanujočega v ulici Bergamasco št. 1, ker sta razgrajala v ulici della Tesa. — Trgovca Levija in njegovega druga, katera sta bila zaprta zaradi tega, ker sta izločila pred svojo prodajalnico podobno cesarske obitelji, na kateri podobi je bala izrezana glava Nj. Veličanstva, izpustili so včeraj proti primerni jamčevini na svobodo.

Koledar. Danes (27.): Helena, vdova; Vladislav, kralj. — Jutri (28.): Leon II., papež; Irenej, spoznovalec. — Mlaj. — Solnce izide ob 4. uri 18 min., zatoní ob 7. uri 46 min. — Toplota včeraj ob 7. uri zjutraj 23-5 stopinj, ob 2. popoldne 27-5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 26. Upravno sodišče je zavrnilo rekurs občine goriške v zadevi slovenske šole v Gorici. Zmagala je torej pravična stvar.

Dunaj 26. Njegovo Veličanstvo cesar odide dne 1. julija v Isl, kjer prebije poletje. Nj. Veličanstvo cesarica odide pod konec tega meseca na Oggersko in od tam v Isl.

Dunaj 26. Cesar je vsprejel ministerskega predsednika ogerskega, barona Banffyja, v posebni audijenci.

Dunaj 26. V današnji seji ogerske delegacije so konstatovali soglasje med sklepi obojestranskih delegacij. Zadnja seja bode danes popoldne.

Kingstown 25. Pri poroki vojvode Aosta s princezino Orleansko so bili navzoči člani kraljeve hiše angleške ter princi in princeze večega dela evropskih dvorov.

Trgovinske brzovjake.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.00 7.08
Pšenica za maj-juni 1896 7.07 do 7.12 Oves za jesen 5.77—5.79 Rž za jesen 5.81—5.88 Koruza za juni-juli 6.15—6.17, za juli-avgust 6.17—6.19
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.95—7.00 od 79 kil. f. 7.00—7.05 od 80 kil. f. 7.05—7.10 od 81 kil. f. 7.10—7.15 od 82 kil. f. 7.15—7.20.
Ječmen 8.40—8.70: prosa 8.—8.58 Rž nova 6.45—6.60.
Pšenica 5 nč. dražje, ponudbe srednje, povpr. število 24000 mt. st. Rž 10 nč. cenje, ječmen 25 nč. cenje, Vreme lepo.
Praga. Noralnirani sladkor za juni f. 12.40—, nova letina 13.05. brez posla.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred odpošiljatev precej f. 28.50—28.75. Juli sept. f. 29. — 29.50 Concessé 29. — — — — — Četvrtini 30. — — — — — V glavah (sodih) 30.25 — — — — — Padajoče!
Havre. Kava Santos good average za juni 74.50 september 74.50 december 72.50. mirno.

Dunajska borza 26. junija.

	1895	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.15	101.15	101.15
„ „ „ v srobru	101.25	101.25	101.25
Avstrijska renta v zlatu	129.75	129.75	129.75
„ „ „ v krunah	109.25	101.35	101.35
Kreditne akcije	407.35	408.95	408.95
London 10 let	121.15	121.15	121.15
Napoleoni	9.61	9.61	9.61
20 mark	11.85	11.85	11.85
100 italj. lir	46.—	46.—	46.—

MARSALA
liter po 80 nč.
pristna v originalnih boteljkah pri
H. GIANNOPULO,
Via Ponterosso (poleg gosp. Scholliana)
Cena na debelo po dogovoru.

V PLANINI
na Notranjskem
je oddati za čas poletja več lepih, mobiliranih sob. — Natančneje se izve pri lastniku **Ant. Kovčca, v Planini.**

Hiša
na lepem prostoru
v Svetem, pri Komnu
je na prodaj. Poleg hiše so druga gospodarska poslopja in velik vrt. Vse skupaj je prav pripravo za gostilno in prodajalnico. Natančneje podatke je dobiti pri g. **Antonju Šorliju,** kavarna Commercio v Trstu.